

SchoolsOUT in het onderwijs

Seksuele – en genderdiversiteit

Ursula Prinsen
Nancy Schouten
6 juni 2019

Ontstaan SchoolsOUT

1998	Onderzoek "De heteroseksuele school"
2002	Start door COC, DITO!,GGD en gemeente
2002-2005	Opbouwfase : plek verwerven, educatie
2005-2008	Uit de kast : opbouw relaties met voortgezet onderwijs, uitbreiding interventies
2008-2011	Uitgebouwd : brede interventie-mix, zichtbaarheid Gezonde School aanpak, uitbouw betrokkenheid onderwijs
vanaf 2011	Verankerd : VO, ROC, BO; tot eind 2021 financiën uit de onderwijsbegroting
2014	SchoolsOUT erkent als theoretisch goed onderbouwd.
2017	3 ^e convenant getekend
2019	Bezig met hererkenning SchoolsOUT
2019	ZonMw aanvraag onderzoek effectiviteit SchoolsOUT

Werkwijze SchoolsOUT

- Gebaseerd op [Gezonde School-principes](#).
- School is leidend en verantwoordelijk
Perspectief is integraal beleid: mix van beleid, educatie, zorg en zichtbaarheid.
- Ondersteuning met expertise en methodieken en die binnen de context van de school toepassen.
- Gezonde School en SchoolsOUT versterken elkaar bijv. ingebed in bredere aanpak seksuele - en genderdiversiteit zoals Lentekriebels en vice versa.

Kerdoelen

- Het advies van de Raad van State en de Onderwijsraad heeft demissionair minister van Bijsterveldt (OCW) in 2013 definitief ingestemd met de aanpassing van de kerndoelen.
- De termen “seksuele - en genderdiversiteit” zijn voor het eerst expliciet toegevoegd aan de kerndoelen.
- De termen “seksuele - en genderdiversiteit” zijn voor het eerst expliciet toegevoegd aan kerndoel 38 voor het basisonderwijs, kerndoel 43 voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs en kerndoel 53 en 31 voor het speciaal onderwijs.

Hoe doen we dit?

Dit biedt SchoolsOUT door:

- Deskundig advies en praktische ondersteuning bij het maken en uitvoeren van het beleid, aangepast aan de specifieke wensen en cultuur van de school.
- Het SchoolsOUT aanbod op het gebied van beleid, educatie, zorg en zichtbaarheid.
- www.schoolsout.nl, een op de regio gerichte website waar medewerkers tips vinden om seksuele - en gender diversiteit te integreren in het lesprogramma en waar leerkrachten en leerlingen boeken, films, muziek, folders, websites en ideeën kunnen vinden hoe je seksuele - en genderdiversiteit op school bespreekbaar kunt maken, deze website is momenteel nog alleen gericht op het VO maar zal aangepast worden.

Met wie?

Convenant SchoolsOUT 2017 – 2021

Partijen:

1. De gemeente Nijmegen,
2. De GGD Gelderland -Zuid,
3. Besturen Primair Onderwijs,
4. Besturen Voortgezet Onderwijs,
5. Besturen MBO,
6. COC Nijmegen,
7. Homojongerenorganisatie DITOI Nijmegen,

OVERWEGENDE DAT:

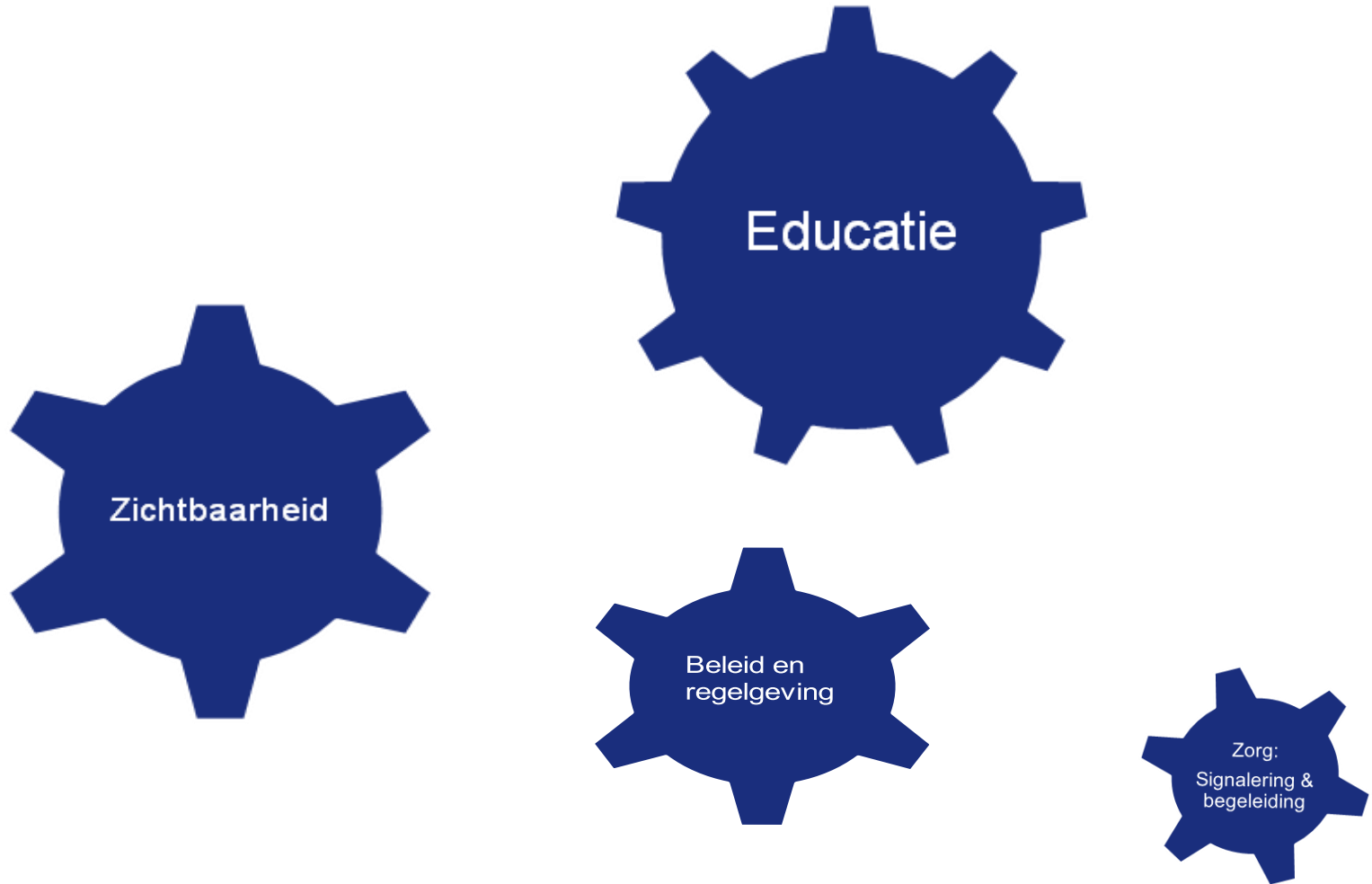
- De acceptatie van seksuele diversiteit en genderdiversiteit en een bijbehorend zichtbaar positief schoolklimaat in belangrijke mate bijdragen aan een veilig gevoel op school;
- Na de start van het project Homoseksualiteit in het voortgezet onderwijs in 2002 is een nauwe samenwerking in ontwikkeld tussen de scholen, de GGD Gelderland -Zuid en de gemeente. De samenwerking is sinds 2011 uitgebreid naar het primair onderwijs en het ROC;
- GGD Gelderland-Zuid op verzoek van de gemeente in nauwe samenwerking met het onderwijs en verschillende partnerorganisaties het project SchoolsOUT uitvoert;
- De doelstelling van SchoolsOUT is het verbeteren van het schoolklimaat rondom seksuele diversiteit en genderdiversiteit op alle PO-, VO- en MBO scholen in Nijmegen, en het creëren van draagvlak voor acceptatie van seksuele diversiteit en genderdiversiteit bij docenten, medewerkers, ouders en leerlingen;
- In het VO alle scholen aandacht besteden aan de acceptatie van seksuele diversiteit en genderdiversiteit, en in het PO het aantal deelnemende scholen inmiddels is gestegen tot 60% en op het ROC wordt SchoolsOUT uitgebreid van de sector Zorg en Welzijn naar de andere sectoren;
- Na een positieve evaluatie van SchoolsOUT heeft de gemeente Nijmegen subsidie toegezegd ten behoeve van de voortzetting van het project SchoolsOUT voor de periode 2016 tot en met 2018;
- De termijn van het convenant SchoolsOUT 2012-2017 dit jaar afloopt
- In Nijmegen een brede coalitie bestaat om de acceptatie van seksuele diversiteit en genderdiversiteit te bevorderen vanuit de gemeente, de gezamenlijke onderwijsbesturen, de GGD, het COC, en homojongerenorganisatie DITOI;
- Vrijwilligers van het COC en Dito actief zijn betrokken bij en ingezet worden voor de projecten van SchoolsOUT op bovengenoemde scholen, maar ook op de HAN en de Radbouduniversiteit.

Partijen komen overeen dat:

- Partijen de samenwerking voor een nieuwe periode van 5 jaar willen voortzetten met nieuwe ambities die alleen bereikt kunnen worden als alle Nijmeegse belanghebbenden daaraan bijdragen en met elkaar samenwerken,

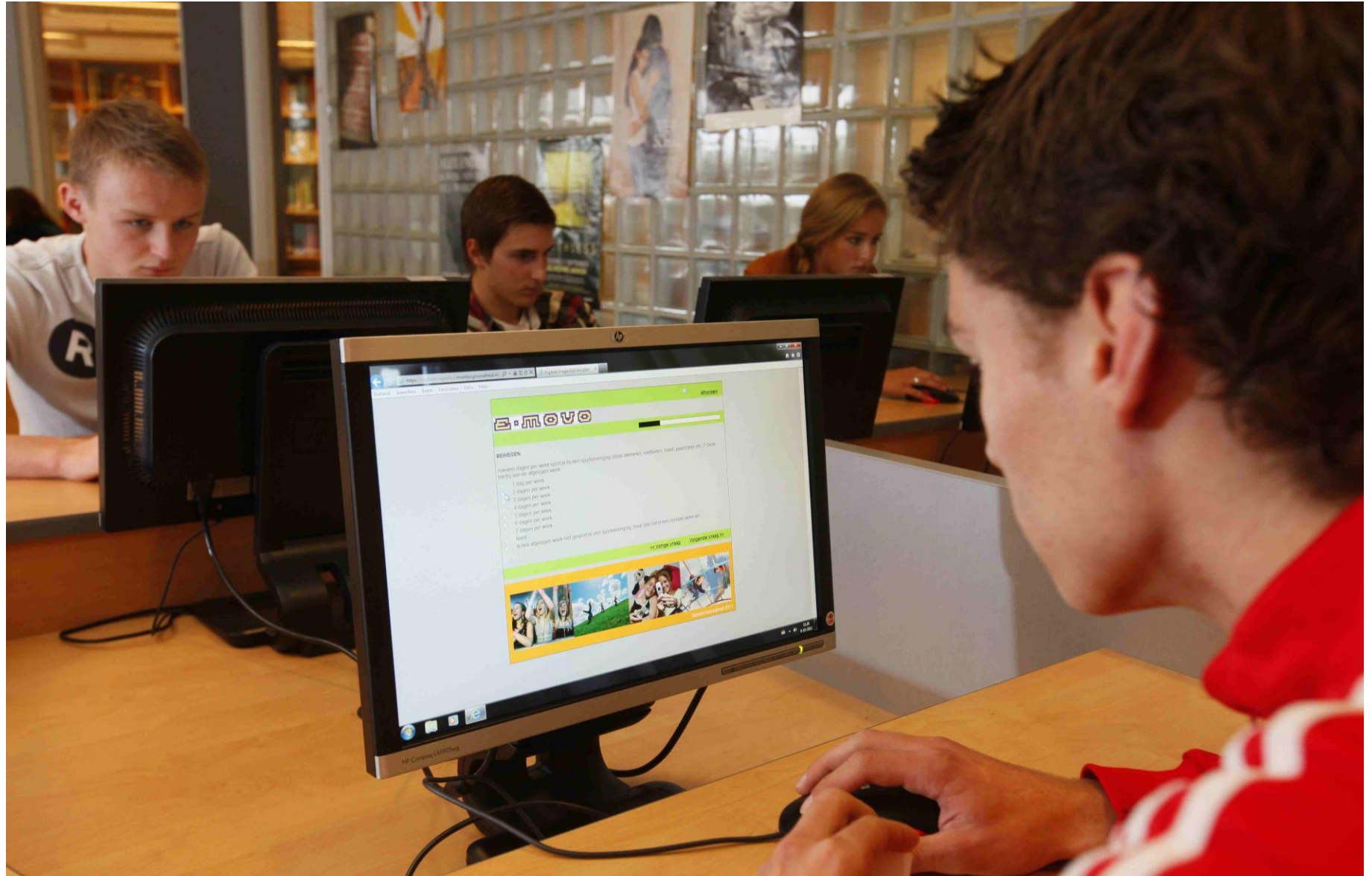
Pijlers SchoolsOUT

Scoringslijst VO

Basismenukaart

BASIS MENUKAART		gebruikte schaal			
	1. Activiteit				
Menu 1: Beeld en regelgeving Subdoel a: LHBT-vriendelijke omgeving en –beeldmateriaal	1. Sociaal veiligheidsplan/pestprotocol waarin seksuele diversiteit is opgenomen	actief/levend	a	passief	of schaal 1-10
	2. Regelgeving en handhaving: geen homo-onvriendelijk achtergedrag	actief		passief	
	3. Een goede klachtenregeling	a		nee	
	4. Vertrouwenpersoon heeft LHBT training gevolgd	a		nee	
	5. Heeft oor en oog voor LHBT's (heeft contact met LHBT's)	veel		wenig	
	6. LHBT is een team bij incidentregistratie	a		nee	
	7. Jaarlijkse tijd en budget voor uitvoering van activiteiten	1-10		1-10	
Niveau	Doelgroep: leerlijn	a		nee	
	keuze uit bijvoorbeeld:				
Menu 2: Educatie Subdoel b: gericht op attitude en normontwikkeling alle leerlingen	8. Jaarlijkse minimaal 1 lesuur verzorging in leerjaar 1 of 2. Bijvoorbeeld lespakket 'Lang leve de Liefde' van Rutgers/WP.	a		nee	
	9. Jaarlijkse interactief theater in leerjaar 3 of 4	a		nee	
	10. Jaarlijkse de COC voorlichtingsgroep in leerjaar 3 of 4	a		nee	
	11. Jaarlijkse minimaal 1 lesuur maatstapopleer in leerjaar 4 of 5	a		nee	
	12. Jaarlijkse geschiedenis: sandaart	a		nee	
	13. Zoekenlijsten laten voor leerjaar 4, 5 of 6	a		nee	
	Anders:.....	a		nee	
14. Eenmaal per 5 jaar scholing team	1-10		1-10		
15. Educatie activiteiten opgenomen in jaarplanning	1-10		1-10		
Menu 3: Zorg: eigenliefde en begeleiding Subdoel c: ondersteuning LHBT's	16. In best van Rose sociale kaart of te op de hoogte van	actief		passief	
	17. zorgcoördinator volgt eenmaal per 2 jaar voorloop	a		nee	
	18. In best van brochures en materialen, verspreid: deze waar nodig	a		nee	
Menu 4: Zichtbaarheid Subdoel a: zichtbare LHBT-vriendelijke omgeving	19. Op de schoolsite een link naar schooloudbed	a		nee	
	20. Op minstens één plek in de school duidelijk zichtbaar voorlichtingsmateriaal of literatuur naar keuze	veel		wenig	folders, posters, digitale verwijzingen
	21. GSA Gay Straight alliance	actief		passief	
	22. Vlaggen op Coming Out Dag				
	23. Gender neutraal toilet				
	24. Activiteiten op Paarse vrijdag of meedoen aan andere landelijke LHBT campagnes				

Gezondheidsmonitor Jeugd (E-MOVO)

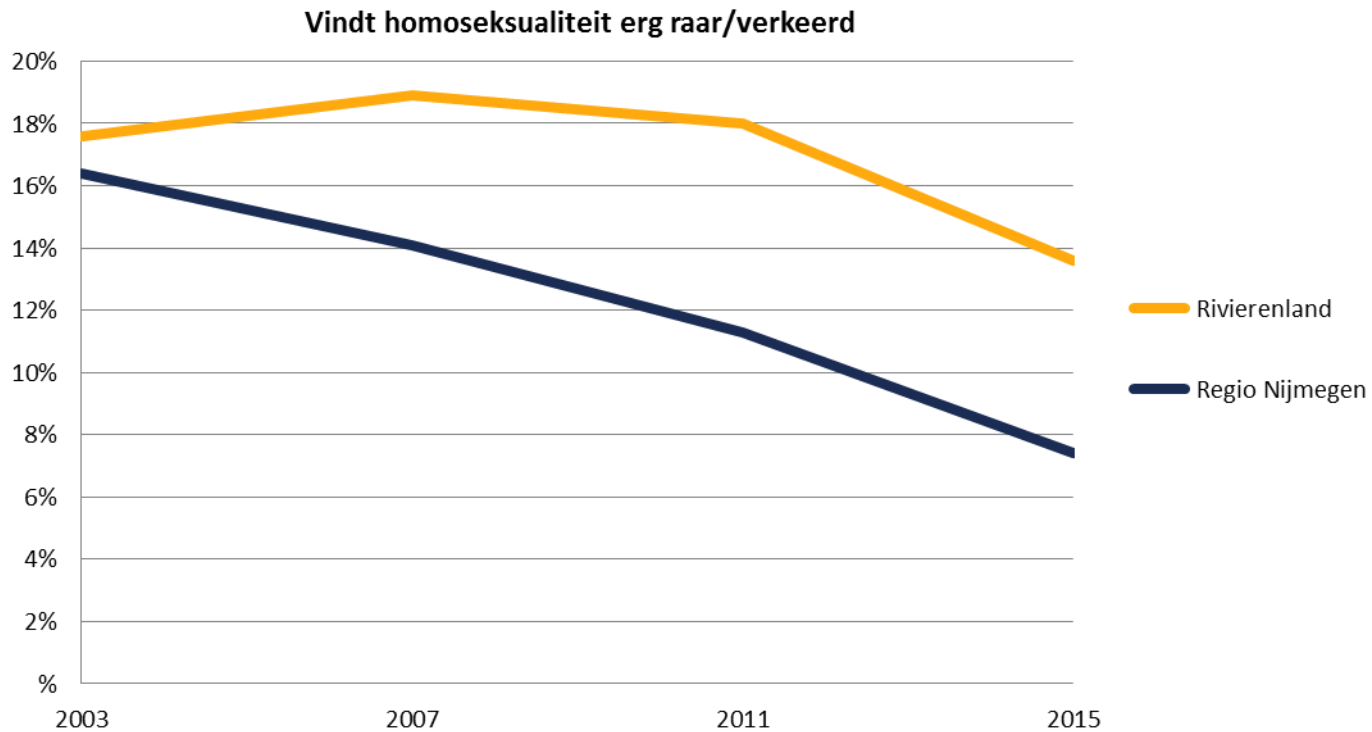
Algemeen doel:

- Beschikbaar hebben van betrouwbare en relevante informatie over de gezondheid van jongeren.
- Kunnen vergelijken met gegevens uit de gehele regio, geheel Oost Nederland en het kunnen vergelijken met gegevens uit 2003, 2007, 2011 en 2015.

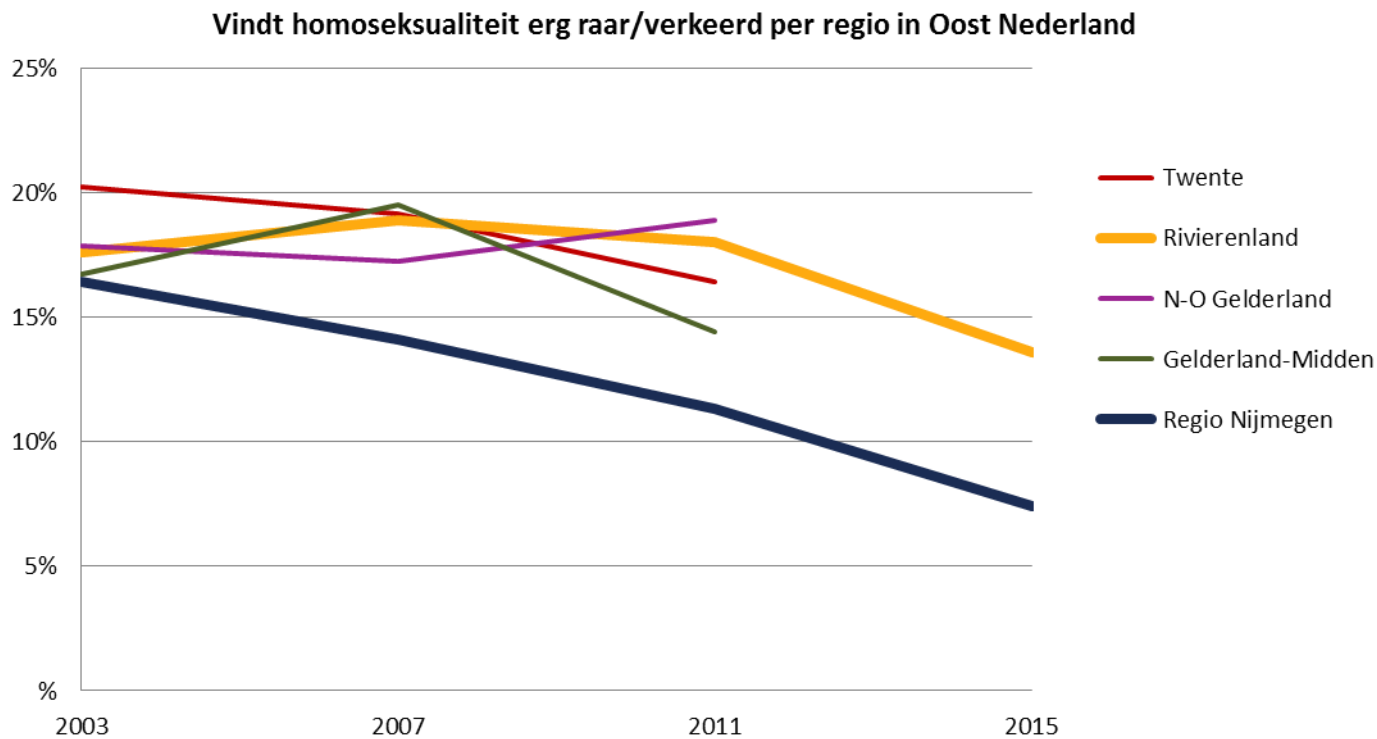
Voor:

- **Gemeenten:**
Ter ondersteuning bij het ontwikkelen, uitvoeren en evalueren van beleid.
- **Scholen VO:**
Ter verbetering van de zorg voor hun leerlingen.
- **GGD en andere regionale organisaties:**
Ter ondersteuning van nieuwe initiatieven of aanpassing van beleid en organisatie.

Vindt homoseksualiteit erg raar/verkeerd

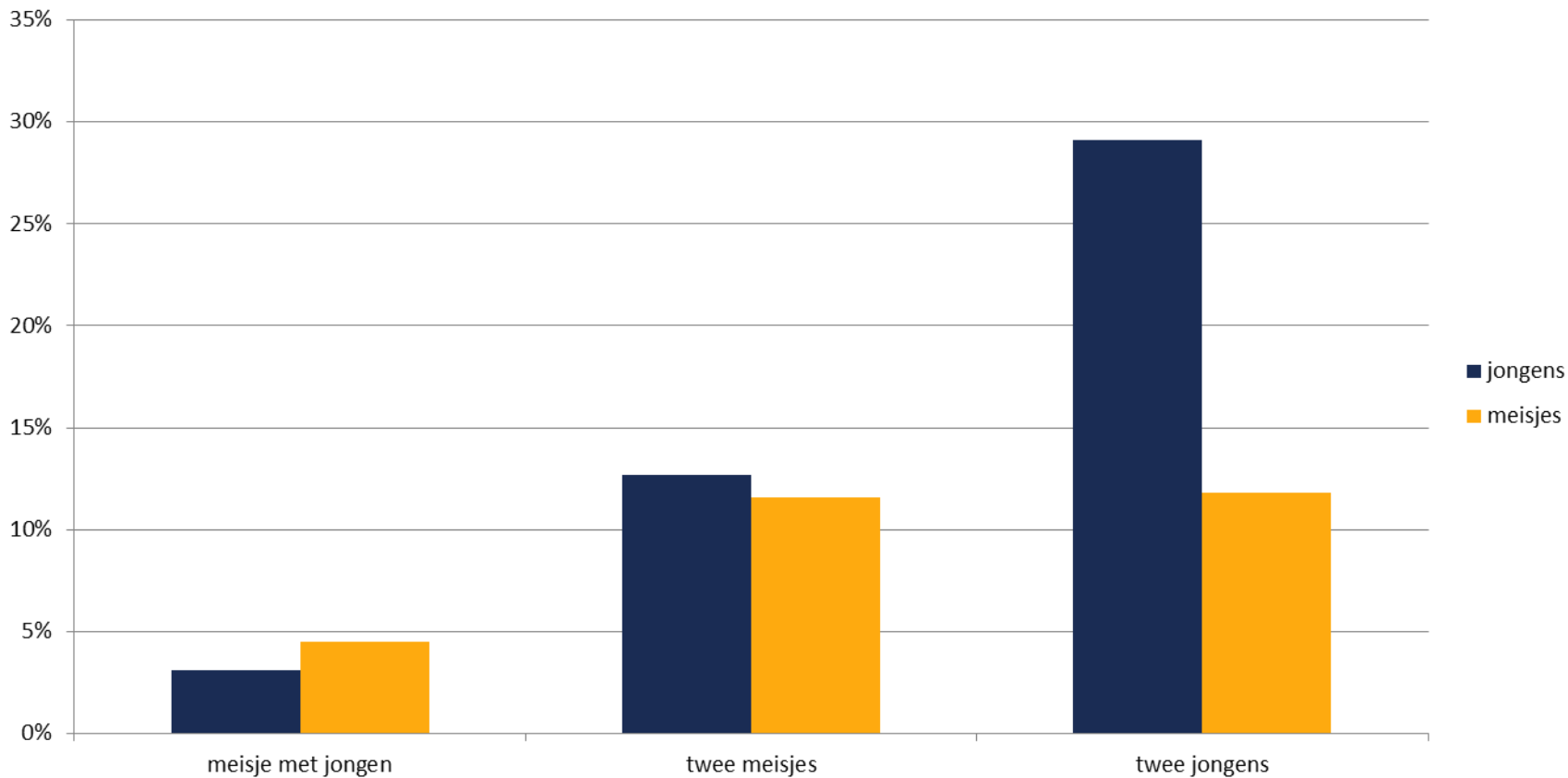

Vindt homoseksualiteit erg raar/verkeerd

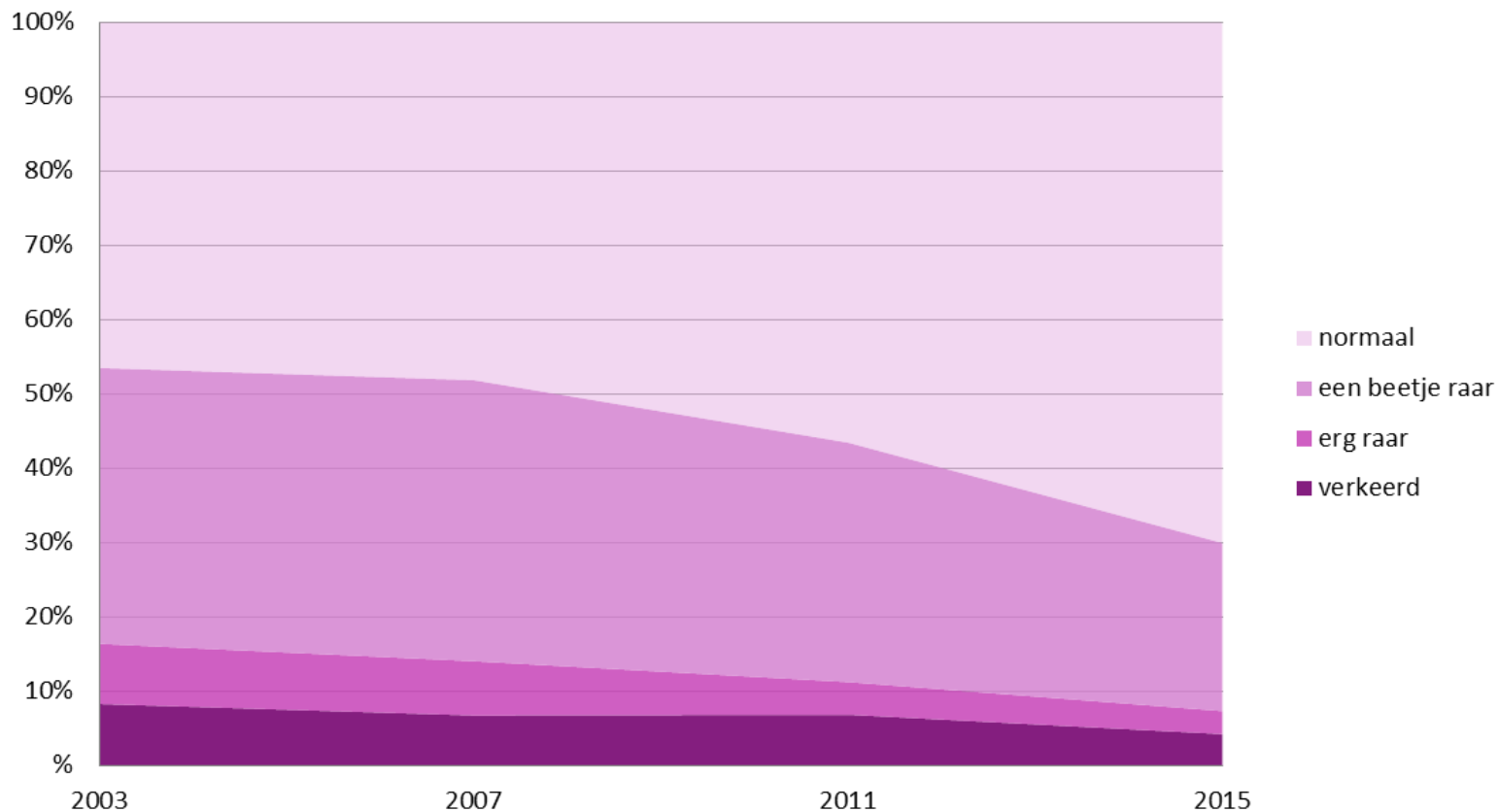

Gezondheidsmonitor Jeugd (E-MOVO)

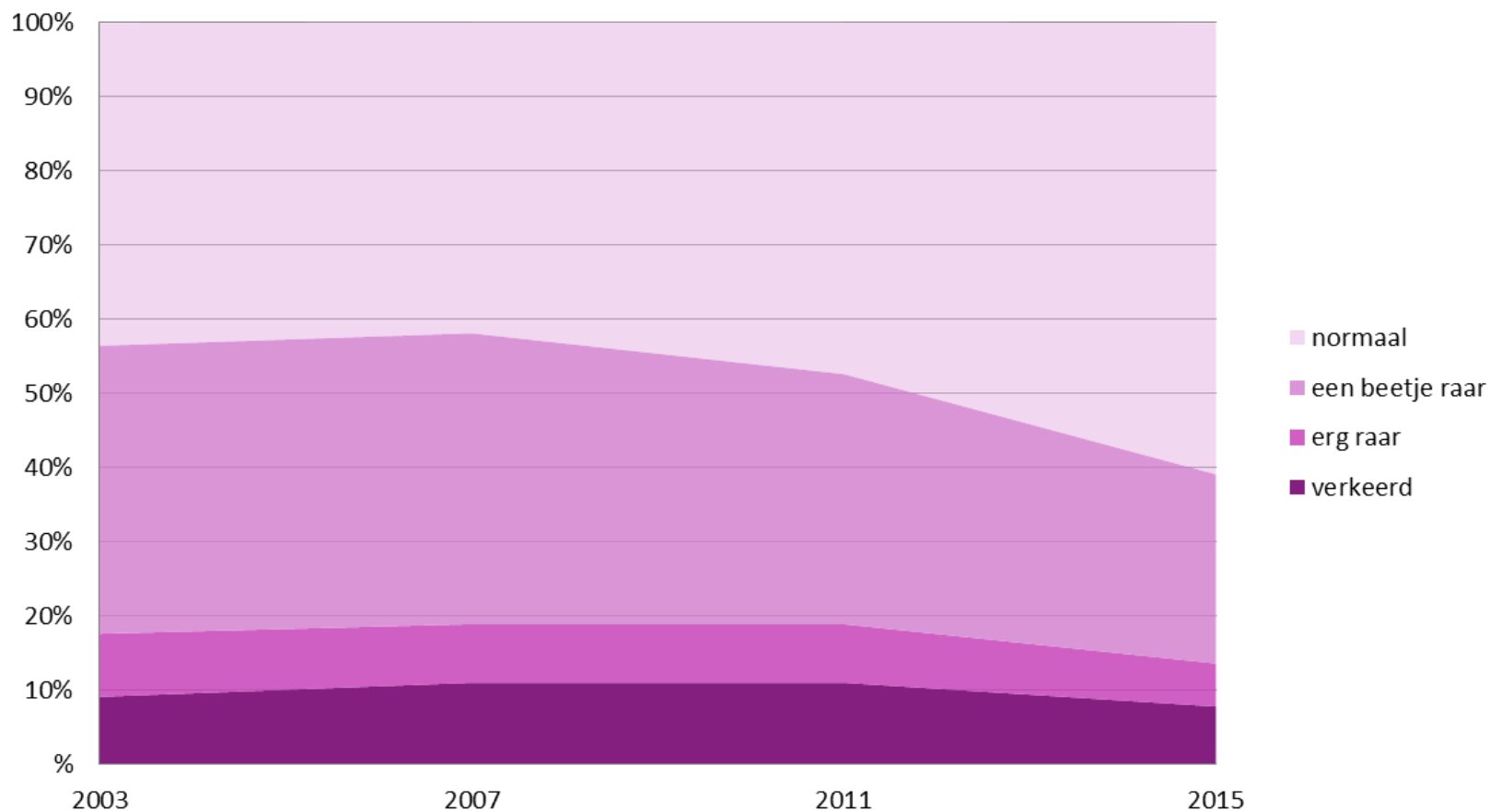
Elkaar zoenen op schoolplein of straat is verkeerd

Mening over homoseksualiteit (regio Nijmegen)

Mening over homoseksualiteit (Rivierenland)

SchoolsOUT website

schoolsout@gdgdelderlandzuid.nl

WAT IS SCHOOLSOUT VOOR WIE AAN DE SLAG AANBOD INSPIRATIE WIE ZIJN WE CONTACT

Voer trefwoorden in

Inspiratiebijeenkomst SchoolsOUT

Zichtbaarheidsactie: Hijzen regenboogvlag

SchoolsOUT is trots dat steeds meer scholen en organisaties gehoor geven aan de oproep om tijdens Coming Out Day de regenboogvlag te hijsen. Hiermee dragen we in Nijmegen de boodschap uit dat iedereen zichzelf mag zijn en mag houden van wie hij/zij wilt.

Zeer leuk om te vertellen is dat in 2018:

- 55% van de Nijmeegse [\(S\)BO scholen](#) meededen met het hijsen van de regenboogvlag.
- Van de [VO scholen](#) deden 86% van de scholen mee.
- Bij [ROC Nijmegen](#) haalden we zelfs een percentage van 100%.

Coming Out Day

- Hijsen regenboogvlag Stevenskerk
- Hijsen regenboogvlag PO, VO ROC scholen, Nijmeegse winkeliers en maatschappelijke organisaties.
- Filmochtend groep 7 en 8 basisschool
- Filmochtend klassen 1 en 2 voortgezet onderwijs
- Debat-/Filmavond ter ere van Coming OUT Day

Investerings in SchoolsOUT in 2018

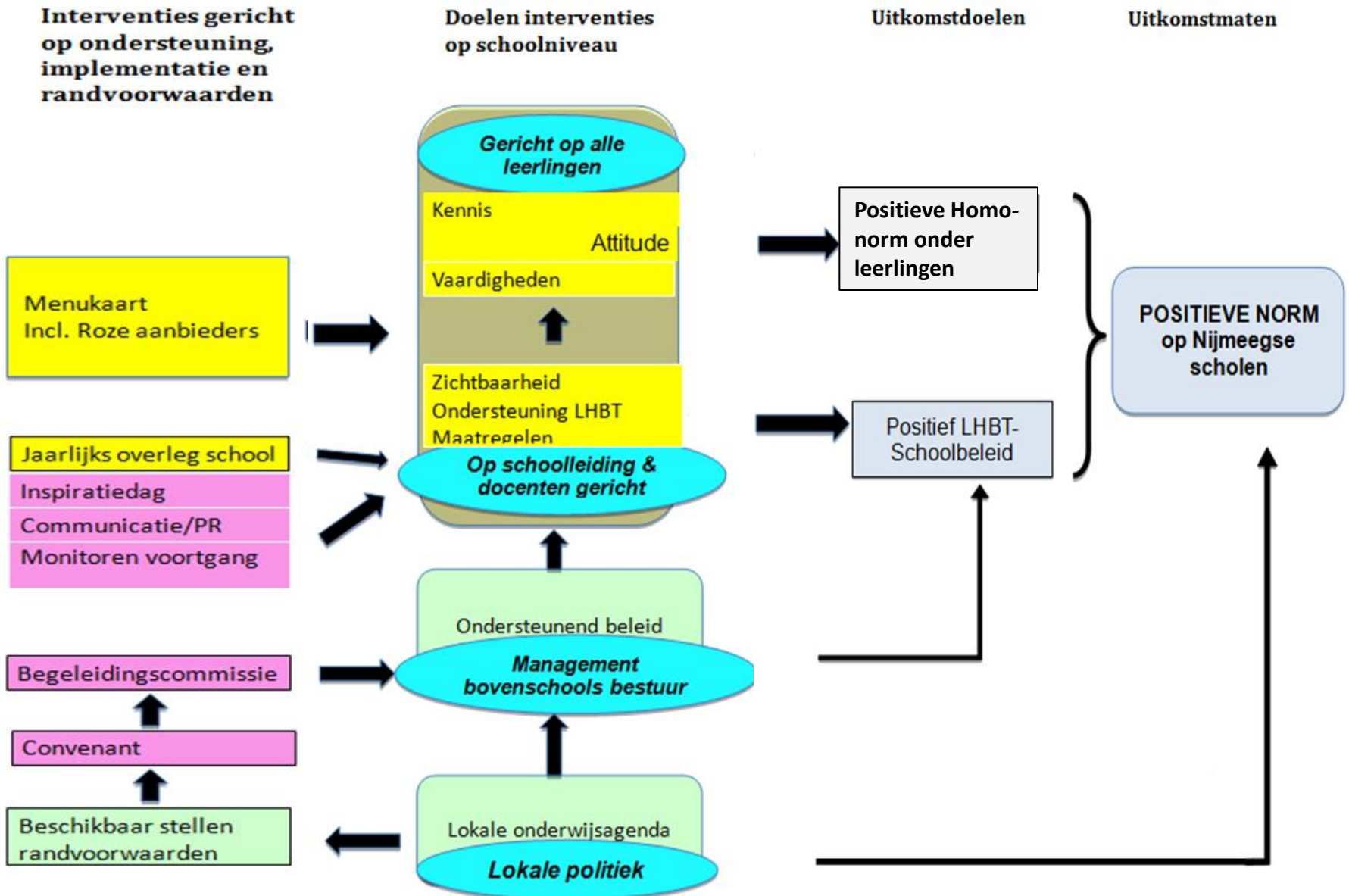
Investering door scholen

(45 basisscholen, 27 VO-locaties, ROC (8.000 studenten)

Interventies betaald door scholen voor interventies	€ 30.000,-
Investering in uren per VO-school 175 uur	4.725 uur
Investeringen in Basis Onderwijs + ROC	700 + 300 uur
Deelname trainingen/studiedagen/inspiratiedagen	950 uur
Inzet van COC en DiTO : ieders 125 uur per jaar	250 uur
100 voorlichtingen voorlichtingsgroep COC	250 uur
Totaal	± 7175 uur

Investering GGD (€ 124.000,- vanuit onderwijsbegroting gemeente Nijmegen):

Projectleider (1100 uur + 475 uur)	114.000,-
Ondersteuning + Activiteitkosten	10.000,-

Samenvattend

- Jongeren positiever geworden
- Verschillen tussen regio's
- (Grote) verschillen tussen subgroepen en scholen
- SchoolsOUT lijkt te werken
- Zoeken naar differentiatie in aanpak subgroepen jongeren
- Klasse-samenstelling is belangrijk (N.B. Vraagt nog nader onderzoek)
- Onderzoek naar effectiviteit is een wens

Aan de slag met thema seksuele – en genderdiversiteit op uw school?

Team SchoolsOUT

Nancy Schouten
Project medewerker
SCHOOLSOUT Nijmegen
088 – 144 72 25
06 – 15 96 35 37

Ursula Prinsen
Projectleider
SCHOOLSOUT Nijmegen
088 – 144 72 19
06 - 51 29 96 08

10 kenmerken van een veilige school voor LHBT's

- Er is een schoolbeleid met duidelijke gedragsregels en een goede handhaving daarvan.
- Het beleid wordt consequent uitgedragen zowel mondeling als op schrift (bijvoorbeeld: in het schoolboekje, het pestprotocol, de folder van de vertrouwenspersonen, in uw visie op discriminatie, bij het werven van personeel, in het inwerkprotocol).
- Er is onderlinge sociale steun door en voor onderwijspersoneel, hierin wordt het team regelmatig getraind.
- Het personeel heeft een open houding en besteedt daar in trainingsbijeenkomsten of teamwerk regelmatig aandacht aan.
- De school heeft een klachtenprocedure en -commissie en een vertrouwenspersoon: beiden zijn bij iedereen bekend.
- Het is mogelijk om incidenten te registreren op homoseksualiteit.
- De zorgstructuur is in staat tot signalering en begeleiding van leerlingen met problemen / vragen op gebied van seksuele - en gender gerichtheid. Leden van de zorgstructuur worden daar regelmatig in (bij)geschoold.
- Binnen educatie is er expliciete en impliciete aandacht voor seksuele - en genderdiversiteit. Elke leerling komt deze aandacht op verschillende momenten in de schoolcarrière en vanuit meerdere vakken tegen.
- Bij educatie wordt ook gebruik gemaakt van interactief theater en/of voorlichting door ervaringsdeskundigen (COC - voorlichtingsgroep).
- seksuele - en genderdiversiteit is zichtbaar gemaakt binnen de school.